



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Capitvlo Chelcoensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

scripturæ divinæ sententia maledicat. Heli namque sacerdos licet in se bonus existeret, quia tamen filiorum excessus efficaciter non corripuit, & in se pariter & in ipsis animadversionis divinæ vindictam excepit, dum filius ejus in bello peremptis, ipse de sella corruens, contractis cervicibus expiravit. Ad corrigendos ergo subditorum excessus tanto diligentius debet Prælati assurgere, quanto damnabilius correctionem eorum negligeret: contra quos (ut de notioribus excessibus taceatur) etsi tribus modis procedere possit, per accusationem videlicet, denuntiationem, & inquisitionem ipsorum; ut tamen in omnibus diligens adhibeatur cautela, sicut accusationem legitimam præcedere debet inscriptio, sic & denuntiationem caritativa communitio & inquisitionem clamorosa debet insinuatio prævenire. *Descendam*, inquit Dominus, & *videbo utrum clamorem, qui venit ad me, opere jam compleverint.* Tunc enim clamor pervenit ad Prælatum, cum per publicam famam aut insinuationem frequentem subditorum sibi referuntur excessus; & tunc debet descendere & videre, id est, mittere, & inquirere utrum clamorem veritas comiteretur. Nam juxta canonicas sanctiones, si quid de quocunque Clerico ad aures Prælati pervenerit, quod eum justè possit offendere, non facillè credere debet, nec ad vindictam eum res accendere debet incognita, sed diligenter est veritas perferenda, ut si rei poposcerit qualitas, districta ultio culpam feriat delinquentis. Cum ergo de venerabili fratre nostro Beneventano Archiepiscopo, quod dolentes referimus, ea nobis relata fuissent quæ à pontificali honestate nimium dissonabant, propter frequentem clamorem multorum ad inquirendum de ipsis plenius fuimus excitati, ne dissimulatio negligentia vitium inducere videtur. Ipse namque, sicut fuit nobis expositum, post multas & graves culpas nequiter commissas ab eo, domum hospitalis ad susceptionem pauperum & infirmorum olim à prædecessoribus suis rerum opulenta præmunitam, civilis belli focus & magister effectus, fecit nequiter demoliri: de cujus videlicet hospitalis proventibus, tertia portio Ecclesiæ beati Bartholomæi perpetuò debebatur, occasione cujusdam equitaturæ suæ à W. Guarna Canonico ejusdem Eccle-

sia sibi reddita sine freno, per satellites suos seditionem fecit in populo: ex qua suborto prælio, quod præcepit invocato diabolo inchoari, plures tam Clerici quàm laici interfecti fuerunt. Cumque quoddam castrum Hugonis de Feniculo, post destructionem terræ ipsius, integrum remansisset, idem populum concitavit: cum quo in ipsum castrum insurgens, illud cum nonnullis mulieribus & pueris incendio devastavit. Molendinum, vineas, & alia multa ad suam Ecclesiam spectantia destrui omnino permisit, cocum suum propria manu percuciens interfecit, rusticum quendam hostiliter infecutus, pro eo quod puerum in ulnis deferens, importunè pro confirmatione illius instabat, suoque Clerico resistebat, ab eo violenter impulsus, ita vulnerari præcepit, quod vitam illius vulneris occasione finivit. Beneficia ecclesiastica minus canonicè, juxta suæ voluntatis arbitrium, dispensare præsumit. Sacerdotes & Clericos absque causâ rationabili officiis & beneficiis destitutos non prius restituit quàm cupiditati ejus recepta pecunia satisfiat. Augmentatiōni possessionum & ornamentorum Ecclesiæ suæ non solùm, ut tenebatur ex officio, non intendit, verùm etiam adeo in spiritualibus & temporalibus, eam læsit, ut consilio destituta & pravorum pedibus jaceat conculcata. Cum autem hæc & alia per quosdam Ecclesiæ suæ Canonicos nobis denuntiata fuissent, contra quos tamen multa, ut eos à denuntiatione repelleret, opponebat; nos officij nostri debitum prosequentes, de communi fratrum consilio vobis inquisitionem eorum duximus committendam; per apostolica vobis scripta præcipiendo mandantes quatenus ad locum congruum utrique parti securum pariter accedentes, sine personarum acceptione, Deum habentes præ oculis, super his inquiretis appellatione remota, nostra freti auctoritate, diligentissimè veritatem; & quod inveneritis, sub testimonio litterarum vestrarum nobis fideliter intimetis; ut per inquisitionem vestram sufficienter instructi, meliùs in ipso negotio procedere valeamus.

CAPITULO CHELCOENSI.

Cum monasterium vestrum specialiter beati Petri juris existat, & ad nostram nullo mediante jurisdictionem

Epist. 237.
Ne in alios
quàm donata
sunt usus bona
Ecclesiæ suæ
conferantur.

pertineat & tutelam, paci & tranquillitati vestræ sollicitius nos convenit providere, & in quibus salva conscientia possumus, petitiones vestras libentius debemus & volumus exaudire. Dilecto namque filio nostro H. monacho vestro referente accepimus quod Abbates qui pro tempore in vestro monasterio administrant Ecclesias quæ illi monasterio ad sustentationem fratrum & hospitem susceptionem ac pauperum concessæ sunt canonicè & collatæ, in dispendium vestrum quibusdam personis conferunt & assignant, pro quibus illarum proventus sustentationi fratrum & pauperum indebitè subtrahuntur. Unde quoniam indignum est admodum & absurdum ut fratrum ac pauperum stipendia per aliquorum præsumptionem eis illicitè subtrahi debeant quorum sunt usibus deputata, ad exemplar felicitis recordationis Lucij Papæ prædecessoris nostri præsentium auctoritate statuimus & firmiter prohibemus ut nullus de cetero Ecclesias vestras aliquibus conferre præsumat, per quos ipsorum proventus ad alium usum transferri debeant, nisi ad eum pro quo piis desideriis ac devotione laudabili vestro monasterio sunt concessæ. Nulli ergo &c. hanc paginam nostræ constitutionis & inhibitionis &c. Datum Laterani III. Kalen. Decembris.

EPISCOPIS ET ALIIS
*Ecclesiarum Prelatis per regnum Scotiæ
constitutis.*

*Epist. 238.
Vt ab injuria
monasterij
Chelcoensis
abstineant.*

Licet universa loca religiosa ex commisi nobis officij debito fovere & diligere debeamus, illorum tamen profectibus specialem nos oportet curam impendere quæ ad jurisdictionem beati Petri & nostram noscuntur nullo mediante spectare. Inde siquidem est quod nos libertates & jura monasterij Chelcoensis, & ea maximè quæ ipsi ab apostolica sede indulta sunt, integra volentes & illa servare, felicitis recordationis Lucij Papæ prædecessoris nostri vestigiis inhaerentes, universitati vestræ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus nullus vestrum in Abbatem & fratres prætaxati monasterij excommunicationis, suspensionis, vel interdicti sententiam audeat promulgare. Cùm autem sententia in parochianos alterius ab aliquo vestrum prolata de jure non teneat, multo minùs illa quæ in speciales

Ecclesiæ Romanæ filios, qui scilicet nulli nisi Romano Pontifici sunt subjecti, proferitur, debet ab aliis observari. Quod si aliquis vestrum attentare præsumpserit, ejus in hac parte factum nullas vires obtineat, sed irritum potius & vacuum habeatur. Nos enim universa quæ pronominato Abbati & fratribus vel monasterio ipsorum apostolicæ sedis privilegiis indulta noscuntur, firma volumus & inconcussa teneri, & eadem à vobis inviolabiliter præcipimus observari. Statuimus etiam ut cùm ad aliqua ecclesiastica sacramenta in prælibata Ecclesia impendenda fueritis quandolibet evocati, ad hoc exequendum celeriter accedatis, nec ibidem aliquod jus propterea vendicetis. Datum Laterani Kal. Decembris.

STEPHANO ABBATI
& Conventui sancti Sylvestri.

Ecclēsia sanctæ Mariæ in via lata contra I. de Atteia, qui quasdam possessiones ipsius dicebatur contra justitiam detinere, movit tempore B. Carosomi dicti Senatoris sub L. iudice quæstionem. In ipso autem iudicio præfato I. de Atteia iudicus monasterij vestri astitit, & ab eo testes producti quidam de monachis extiterunt. Iudex verò auditis rationibus partium, pro eodem Iohanne absolutionis sententiam promulgavit: à cujus sententia pars altera vocem appellationis emisit. Super hoc igitur quæstione suborta proponente parte victrice quod non potuerit appellari, cùm dictus L. non ut iudex sed tanquam arbiter fuisset electus; victa è contrario asserente quoniam cùm arbitrio fuerit contradictum, quod partes non nisi metu pœnæ constringit, quæ in præmissis arbitrio non fuerat comprehensa, meritò potuit appellari, & fortius, si iudicium extitisset. De hoc igitur ad jamdictum B. Carosomi quæstione perlata, causam appellationis S. primicerio iudicum delegavit: in cujus præsentia partibus constitutis, dictus Iohannes de Atteia proposuit se conveniendum non esse, cùm non possideret id quod pars altera requirebat, sed monasterium sancti Sylvestri possideret rem petitam. Dictus autem B. Carosomi, quoniam statutum quoddam emiserat, à populo Romano approbatum pariter & acceptum, quod si quis post litem contestatam, rem à se petitam

*Epist. 239.
Quod laici
nullam in res,
bona, vel perio-
nas ecclesiasticas
jurisdictionem
habeant.
Cap. Ecclesie
S. Mariæ. De
Constituti.*